

GRUPPEARBEID

Generelt ved gruppearbeid:

- (1) Presentasjon av deltakerne, navn, studieprogram, kull.
- (2) Velg en deltaker til å dele "whiteboard".
- (3) Husk å spørre om alle er enige/er med, og husk å si i fra om du ikke skjønner noe eller har en annen måte å tenke på. I forelesningene skal vi lære og ikke prestere.

1. RINGARBEID I 27F

Oppgave 1. La

$$R = \left\{ \begin{pmatrix} a & -b \\ b & a \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R} \right\}$$

med vanlig matriseaddisjon og matrisemultiplikasjon. Vi har sett at R er en kropp.

- (a) Vis at R er isomorf med \mathbb{C} .
- (b) Hvilken operasjon O svarer det å transponere en matrise til i \mathbb{C} ?

Oppgave 2. La R være en kropp. Vis at R er et integritetsområde.

Oppgave 3. Vis at \mathbb{Z}_n er et integritetsområde hvis og bare hvis \mathbb{Z}_n er en kropp.

Oppgave 4. La $R = R_1 \times R_2$ være det direkte produktet av to ringer R_1 og R_2 . Vis at

$$U(R) = U(R_1) \times U(R_2).$$

Oppgave 5. Definer

$$\psi: \mathbb{Z}_{mn} \rightarrow \mathbb{Z}_m \times \mathbb{Z}_n$$

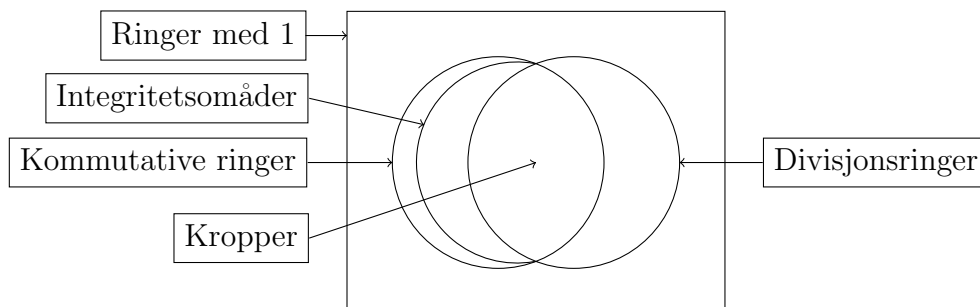
ved at $\psi(\bar{a}_{mn}) = (\bar{a}_m, \bar{a}_n)$, der \bar{a}_t betyr heltallet a modulo heltallet t .

- (a) Vis at $\psi: \mathbb{Z}_{mn} \rightarrow \mathbb{Z}_m \times \mathbb{Z}_n$ er en isomorfi av ringer når $\gcd(m, n) = 1$.
- (b) Bruk Oppgave 4 til å vise at

$$\varphi(mn) = \varphi(m)\varphi(n)$$

når $\gcd(m, n) = 1$ og φ er Eulers phi-funksjon.

Utfordring. Vi har allerede fylt ut et liknende diagram. Nå er det en klasse ringer til. Fyll inn eksempler som tar hensyn til den nye klassen av ringer.

EKSTRAOPPGAVER I 27F

Definisjon. La R være en ring, og $n \in \mathbb{Z}$ et heltall. For $r \in R$ definerer vi $n \cdot r$ til å være r lagt til seg selv n ganger. Dvs, $1 \cdot r = r$, $2 \cdot r = r + r$, $3 \cdot r = r + r + r$ osv.

Vi sier at R har *karakteristikk* n hvis n er det minste positive heltallet slik at $n \cdot r = 0$ for alle $r \in R$. Hvis ingen slik n eksisterer sier vi R har karakteristikk 0.

For eksempel har \mathbb{Z} karakteristikk 0, og \mathbb{Z}_n har karakteristikk n .

Oppgaver fra boka. Seksjon 18: 27, 55, 56

Seksjon 19: 1, 2, 11, 23

Oppgave 1. La R være en ring med 1. *Jacobsonradikalet* til R er mengden av alle $x \in R$ slik at $1 - rx$ er en enhet for alle $r \in R$.

- Hva er Jacobsonradikalet til \mathbb{Z} ?
- Hvis R er en kropp, hva er Jacobsonradikalet til R ?

En ring kalles *lokal* hvis et hvert element enten er en enhet eller er med i Jacobsonradikalet.

- Er \mathbb{Z} lokal? Er en kropp alltid lokal?
- La R være en kommutativ ring, og la x være slik at $x^n = 0$ for en $n \geq 1$. Vis at x er i Jacobsonradikalet.

Hint: Hva er inversen til $1 - x$? Tenk på geometriske rekker.

- Utfordring:** La R være en *endelig* kommutativ lokal ring. Vis at x er i Jacobsonradikalet hvis og bare hvis $x^n = 0$ for en $n \leq |R|$.

Hint: Kan Jacobsonradikalet inneholde idempotenter bortsett fra 0?

Oppgave 2. La R være et integritetsområde. Brøkkroppen til R består av ekvivalensklasser av “brøker”. Dvs, ting på formen a/b med $a \in R$ og $b \in R \setminus \{0\}$, hvor to brøker a/b og c/d er ekvivalente hvis $ac = bd$.

- (a) Kan du tenke deg hvordan addisjon og multiplikasjon defineres for en brøkkropp?
- (b) Hva er brøkkroppen til \mathbb{Z} ?
- (c) Hva er brøkkroppen til en kropp.
- (d) **Utfordring:** Hva skjer om vi prøver å definere brøkkroppen til en ring som ikke er et integritetsområde?